

EVALUARE ÎN EDUCAȚIE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA A II-A

CONTINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Formarea capacității de lectură/citire

· Cartea (actualizare: cuprinsul unei cărți). **Asezarea textului în pagină.**

· Alfabeta (actualizare).

· Textul. Titlul. Autorul.

· Textul literar.

· Textul narativ (fără terminologie).

- Recunoașterea personajelor. Povestirea orală a unui text narativ. **Delimitarea textului în fragmente logice.* **Textul liric: poezii cu tematică diversă*

Tematica textelor trebuie să reflecte universul copilăriei și valorile proprii acestuia. Autorii de manuale pot utiliza texte literare, în proză sau în versuri, precum și texte non-literare, de mică întindere, până la 120 de cuvinte. Aceștia vor avea libertatea de a decide cu privire la: structurarea și dispunerea în manual a unităților de conținut din programă; tratarea didactică originală a notiunilor din programă. Studiul textului literar trebuie să aibă în vedere citirea corectă, fluentă și expresivă a acestuia, explicarea cuvintelor și rezolvarea problemelor de vocabular.

2. Formarea capacității de comunicare

· Comunicarea orală

Componentele comunicării dialogate (actualizare, fără teoretizări).

Formularea mesajului (aplicativ, fără teoretizări).

- Propoziția. Intonarea propozițiilor enunțative și interogative (actualizare). **Intonarea propoziției exclamative.**

- Dialogul – convorbirea între două sau mai multe persoane (actualizare). Construirea de dialoguri în

- situații concrete (în familie, la școală, în mijloacele de transport în comun etc.).

- Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de exprimare orală, să poată realiza următoarele schimburi verbale:

- inițierea, **meninerea* sau încheierea unui schimb verbal;

- identificarea unei persoane sau a unui obiect;

- formularea unor întrebări și a unor răspunsuri;

- oferirea unor informații despre identitatea proprie sau despre identitatea persoanelor cunoscute;

- povestirea unor fapte și întâmplări, după benzi desenate sau după ilustrații;

- exprimarea propriei păreri în legătură cu un fapt.

· Comunicarea scrisă

Procesul scrierii

- Scrierea de mână și prezentarea textului. Scrierea caligrafică. Asezarea corectă în pagină de caiet: **plasarea titlului, folosirea alineatelor**, respectarea spațiului dintre cuvinte.

- Ortografia. Scrierea corectă a cuvintelor. **Scrierea corectă a cuvintelor care contin consoana “m” înainte de “p” sau “b”.**

Scrierea corectă a cuvintelor care contin grupurile de litere: ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi. **Scrierea corectă a cuvintelor care contin diftongii oa, ea, ia, ie, ua și ua (fără terminologie).** Scrierea corectă a cuvintelor care contin literele “ă” și “î” (fără cuvintele derivate cu prefixe de la cuvinte care încep cu “î”) și a cuvintelor care contin litera “x”. **Scrierea corectă a cuvintelor într-o/într-un și dintr-o/ dintr-un (fără terminologie).**

- Punctuația. Semnele de punctuație: punctul, semnul întrebării, **semnul exclamării, linia de dialog, două puncte, virgula** (numai în cazul substantivelor în vocativ și în enumerare).

Textele pentru dictare vor conține cel mult trei linii de dialog (aproximativ 30 de cuvinte).

Contexte de realizare

- Scrierea funcțională (cu scop practic, informativ). **Copieri/transcrieri de texte** (aproximativ 50 de cuvinte). Dictari. **Biletul.**

- **Scrierea imaginativă. Alcatuirea unor scurte texte (3-7 enunțuri) pe baza unui suport vizual (imagini, benzi desenate) sau a unui sir de întrebări.**

3. Elemente de construcție a comunicării

· Lexicul

Cuvântul – grup de sunete asociat cu un înțeles. **Cuvintele cu sens asemănător. Cuvintele cu sens opus.**

· Noțiuni de fonetică

Sunetul și litera – corespondența dintre ele. **Vocalele și consoanele.** Silaba. Despartirea cuvintelor în

silabe – despartire la capăt de rând. Alfabeta - actualizare.

Pentru familiarizarea elevilor cu silaba se vor folosi pentru exemplificare numai cuvinte care nu contin diftongi, triftongi și semivocale.

CLASA A III-A

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Formarea capacității de lectură/citire

- Cartea (actualizare: așezarea textului în pagină). **Cuprinsul. Tipuri de litere de tipar**¹.
- Textul literar
- Textul narativ.
- Recunoașterea personajelor (actualizare). **Delimitarea textului în fragmente logice. Dialogul ca element constitutiv al unui text narativ** (recunoaștere).
- Poezii cu tematică diversă. **Strofa. Versul.**
- **Textul nonliterar: reclama, *articole din reviste pentru copii.**

Tematica textelor trebuie să reflecte universul copilăriei și valorile proprii acestuia. Autorii de manuale pot utiliza texte literare, în proză sau în versuri, sau texte nonliterare, de mică întindere, până la 300 de cuvinte. Aceștia vor avea libertate de a decide cu privire la aspectele menționate în programa clasei a II-a.

2. Formarea capacității de comunicare

- Comunicarea orală
 - Componentele comunicării dialogate (actualizare). **Adaptarea la particularitățile interlocutorului.**
 - Formularea ideilor principale. Povestirea orală a unui fragment dintr-un text narativ. *Povestirea orală a unor texte citite sau mesaje audiate.**
 - Intonarea propozițiilor exclamative, enunțiative și interogative (actualizare).
 - Dialogul (actualizare) Construirea de dialoguri în situații concrete sau **imaginare.**
 - Elemente de comunicare nonverbală (gesturi, mimica).**
 - Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de exprimare orală, să poată realiza următoarele acte de vorbire:
 - inițierea, menținerea și încheierea unui schimb verbal;
 - **utilizarea formulelor de salut, de prezentare, de permisiune, de solicitare;**
 - formularea unor întrebări sau a unor răspunsuri;
 - povestirea unor fapte și întâmplări, după un suport vizual sau **după un plan de idei dat;**
 - **exprimarea acordului sau a dezacordului în legătură cu un fapt sau cu atitudinea unei persoane.**
- Comunicarea scrisă
 - Procesul scrierii
 - Organizarea textului scris. Scrierea caligrafică (actualizare). Așezarea corectă în pagină: plasarea titlului, folosirea aliniatelor (actualizare). **Părțile componente ale unei compuneri (introducerea, cuprinsul, încheierea).**
 - Ortografia și punctuația.
 - Scrierea corectă a cuvintelor. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoana m înainte de p sau b (actualizare)
 - Scrierea corectă a cuvintelor care conțin diftongii oa, ea, ia, ie, ua, uă (fără terminologie), a celor care conțin â și î (actualizare). Scrierea corectă a cuvintelor într-o, într-un, dintr-o, dintr-un (actualizare), **printr-o**, **printr-un**.
 - Utilizarea ortogramelor s-a/sa; s-au/sau; i-a/ia; i-au/iau; l-a/la; ne-a/nea; ne-am/neam.**
 - Semnele de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, linia de dialog, două puncte, virgula (numai în cazul substantivelor în vocativ și în enumerare) (actualizare).
 - Contexte de realizare
 - a) Scrierea funcțională (cu scop practic, informativ). Copieri, transcrieri, dictări, **felicitatea, cartea poștală, *invitația.**

¹ Ceea ce apare cu scris îngroșat reprezintă o noțiune nouă.

b) Scrierea imaginativă. Compunerea unor scurte texte (7 – 15 enunțuri) pe baza unui suport vizual: după o ilustrație sau după un șir de ilustrații, după benzi desenate; șir de întrebări * *pe baza unor cuvinte de sprijin*.
Compunerea după plan de idei. Compunerea cu început/sfârșit dat dat.

c) Scrierea despre textul literar. Formularea în scris a răspunsurilor la întrebări. Povestirea scrisă a unor fragmente din text. Planul simplu de idei. **Formularea de întrebări în legătură cu conținutul textului.*
**Povestirea unor texte de mică întindere după un plan de idei.*

3. Elemente de construcție a comunicării

◦ Lexicul

Cuvântul (actualizare). Cuvintele cu formă diferită și sens asemănător (actualizare). Cuvintele cu sens opus (actualizare).

◦ Noțiuni de fonetică

Sunetul și litera. Vocalele și consoanele. **Scrierea și pronunțarea cuvintelor care încep cu g (pronume personale, verbul a fi).** Scrierea și pronunțarea cuvintelor care cuprind diftongi. Scrierea și pronunțarea cuvintelor care conțin vocale în hiat: ee, ii, (fără terminologia dată) și a cuvintelor care conțin x. Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe (probleme de scriere).

Aceste probleme de fonetică vor fi studiate aplicativ, fără a folosi termenii „diftong” sau „hiat”.

◦ Morfologia.

Cuvântul - parte de vorbire

- Substantivul. Substantive comune și substantive proprii. Numărul.

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin substantive în cazurile nominativ, genitiv, dativ, acuzativ; articulate cu articol hotărât sau nearticulate; neprecedate de prepoziții (fără a folosi această terminologie). Se vor rezolva problemele de ortografie și de ortoepie.

- Adjectivul. Acordul adjectivului în număr cu substantivul pe care îl determină. *Poziția adjectivului față de substantiv în propoziție. *Ortografia adjectivelor terminate în "-iu".

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin adjective propriu-zise variabile (cu una și cu două terminații) la gradul pozitiv și adjective provenite din participii.

- Pronumele. Pronumele personal. Persoana. Numărul. Pronumele personal de politețe - recunoaștere și utilizare în comunicare.

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin pronume personale cu formă accentuată, neprecedate de prepoziții, în cazul nominativ.

- Numeralul - recunoaștere. Probleme de ortografie și de ortoepie: scrierea numeralelor simple și a* celor compuse - fără terminologie.

*Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin numerale cardinale simple și *compuse.*

- Verbul. Persoana. Numărul. Probleme de ortografie și de ortoepie a verbelor a fi și a lua.

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin verbe personale, la diateza activă, modul indicativ (timpurile: prezent, timpurile trecutului, viitor - forma literară), forma afirmativă și cea negativă. Verbul "a fi" este utilizat numai cu valoare predicativă. Nu este utilizată terminologia gramaticală.

◦ Sintaxa

Partea de propoziție. Funcția sintactică de subiect. Subiectul exprimat prin substantiv și subiectul exprimat prin pronume personal. Funcția sintactică de predicat. Acordul predicatului cu subiectul. Părți principale de propoziție. Părți secundare de propoziție. Propoziția simplă.

Propoziția dezvoltată.

CLASA A IV-A

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Formarea capacității de lectură/citire

- Cartea (actualizare). **Rolul ilustrațiilor**².

- Textul literar

Textul narativ (actualizare). Delimitarea textului în fragmente logice. Dialogul ca element constitutiv al unui text narativ. **Recunoașterea determinantilor spațiali și temporali ai acțiunii. Personajul literar - trăsături fizice, trăsături morale.**

Poezii cu tematică diversă. Strofa. Versul.

- Textul nonliterar: **afișul, articole din reviste pentru copii.**

Tematica textelor trebuie să reflecte universul copilăriei și valorile proprii acestuia. Autorii de manuale pot utiliza texte literare, în proză sau în versuri, sau texte nonliterare, de mică întindere, până la 250-300 de cuvinte. Gradul Aceștia vor avea libertatea de a decide cu privire la structurarea și configurarea unităților de conținut din programă, tratarea didactică originală a noțiunilor din programă.

2. Formarea capacității de comunicare

- **Comunicare orală**

Componentele comunicării dialogate (actualizare). **Factorii perturbatori ai comunicării.** Adaptarea la particularitățile interlocutorului (actualizare). Formularea ideilor principale (actualizare). Povestirea orală a unui fragment dintr-un text narativ (actualizare). **Povestirea orală a unor texte citite sau mesaje audiate. Factorii perturbatori ai comunicării.**

Intonarea propozițiilor enunțiative (propriu-zise și exclamative) și interogative (actualizare). Constituirea de dialoguri în situații concrete sau **imaginare**. Elemente de comunicare nonverbală (gesturi, mimică) (actualizare).

Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de exprimare orală, să poată realiza următoarele acte de vorbire:

utilizarea formulelor de salut, de prezentare, de permisiune, de solicitare;

formularea unor întrebări sau a unor răspunsuri;

povestirea unor fapte și întâmplări;

exprimarea acordului sau a dezacordului în legătură cu un fapt sau cu atitudinea unei persoane.

- **Comunicare scrisă**

Organizarea textului scris. Părțile componente ale unei compuneri: introducerea, cuprinsul, încheierea (actualizare). **Planul inițial al compunerii.**

Ortografia și punctuația.

Scrierea corectă a cuvintelor. **Utilizarea ortogramelor v-a/va; n-ai/nai; ce-l/cel; nu-l/n-o/nu-i; n-am/n-are/n-ati/n-au etc.** Semnele de punctuație (actualizare). **Ghilimelele. *Punctele de suspensie**³.

Contexte de realizare

a) Scrierea funcțională (cu scop practic, informativ). **Invitația, *scrisoarea.**

b) Scrierea imaginativă (compuneri libere). Compunerea după un suport vizual (actualizare). Compunerea după plan dat (actualizare). **Compunerea după un plan propriu de idei.** Compuneri cu început/sfârșit dat (actualizare). **Compunerea pe baza unor cuvinte și a unor expresii date. Compunerea cu titlu dat. Compunerea narativă liberă. *Compunerea narativă în care se introduce dialogul.**

c) Scrierea despre textul literar. Povestirea scrisă a unor fragmente din text (actualizare). Planul simplu de idei (actualizare). **Formularea de întrebări în legătură cu conținutul textului. Planul dezvoltat de idei. Povestirea unor texte de mică întindere după un plan de idei *Transformarea textului dialogat în text narativ.**

²Ceea ce apare cu scris îngroșat reprezintă o noțiune nouă.

³Elementele de conținut marcate cu asterisc reprezintă curriculum la decizia școlii.

3. Elemente de construcție a comunicării

◦ Lexicul.

Cuvântul (actualizare). Cuvintele cu formă diferită și sens asemănător (actualizare). Cuvintele cu sens opus (actualizare). **Cuvintele cu aceeași formă, dar cu sens diferit.**

◦ Noțiuni de fonetică (actualizare). Despărțirea cuvintelor în silabe (actualizare).

◦ Morfologia.

Verbul (actualizare). Persoana și numărul (actualizare). **Timpul: prezent, trecut (toate formele), viitor (forma literară).** Funcția sintactică: predicat. Probleme de ortografie și de ortoepie a verbelor "a fi" și "a lua".

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin verbe personale, la diateza activă, modul indicativ (timpurile prezent, trecut, viitor – forma literară). Verbul "a fi" este utilizat numai cu valoare predicativă. Nu este utilizată terminologia gramaticală.

Substantivul (actualizare). **Genul.** Numărul. Funcția sintactică: subiect (actualizare); **parte secundară de propoziție.**

Pronumele (actualizare). Pronumele personal. Numărul. Persoana. **Genul.** Pronumele personal de politețe (actualizare). Funcția sintactică: subiect (actualizare); ***parte secundară de propoziție.**

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin pronume personale cu formă accentuată sau neaccentuată, precedate sau neprecedate de prepoziții, în cazurile nominativ, genitiv, dativ, acuzativ. Nu este folosită terminologia gramaticală.

Numeralul (actualizare). Probleme de ortografie și ortoepie: **numeralele cardinale compuse, numeralul ordinal.**

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin numerale cardinale (simple și compuse) și numerale ordinale. Nu este folosită terminologia gramaticală.

Adjectivul (actualizare). Acordul adjectivului în **gen** și număr cu substantivul pe care îl determină.

Poziția adjectivului față de substantiv în propoziție. Ortografia adjectivelor terminate în "-iu".

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin adjective propriu-zise și provenite din participiu, variabile la gradul pozitiv. Nu este folosită terminologia gramaticală.

◦ Sintaxa propoziției.

Propoziția (actualizare). Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. ***Propoziția enunțiativă, afirmativă negativă.**

Predicatul verbal.

Subiectul. **Subiectul simplu și *subiectul multiplu.** Părțile de vorbire prin care se exprimă subiectul (substantiv, pronume personal). **Acordul predicatului cu subiectul.**

Atributul - parte secundară de propoziție care determină un substantiv. Atributul exprimat prin: substantiv, adjectiv, *numeral cu valoare adjectivală.

Se studiază numai atribute substantivale în care substantivul este în cazul genitiv și acuzativ cu prepoziție și atribute exprimate prin numeral cu valoare adjectivală. Nu este folosită terminologia gramaticală.

Complementul - parte secundară de propoziție care determină un verb. Complementul exprimat prin substantiv. *Complementul exprimat prin pronume.